

ІНТЕГРАТИВНІ ЗУСИЛЛЯ ДЕРЖАВИ І БІЗНЕСУ У РОЗБУДОВІ ЕКОЛОГІЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ

с.н.с., доц. **Рассадникова С.І.**
Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України, м. Одеса

Значне місце у підтримки життєдіяльності суспільства і природи, створення сприятливих умов для ефективного функціонування економіки та життєдіяльності населення, переходу до сталого розвитку відіграє екологічна інфраструктура. До об'єктів екологічної інфраструктури відносяться комплекс спеціалізованих підприємств та установ, окремих природоохоронних об'єктів, інженерних споруд і комунікацій, а також структурно-функціональних елементів виробничо – технологічних систем і об'єктів соціального призначення, що мають забезпечити охорону навколишнього природного середовища, відтворення, збереження й примноження природних ресурсів, підтримання середовища у життєздатному стані для суспільства і економіки.

Системна екологічна криза і деградація довкілля в Україні знаходить відображення у постійно низьких місцях у світових екологічних рейтингах. Для вирішення складних та масштабних екологічних проблем в Україні, які потребують значного обсягу фінансування та ефективних витрат інвестицій на екологічні цілі, пропонується інтеграція зусиль держави та бізнесу на принципах партнерства. Формування механізмів державно-приватного партнерства у розбудові і розвитку екологічної інфраструктури відноситься до нових інноваційних підходів і потребує розробки методологічних і методичних засад державно-приватного партнерства, організаційно-економічних механізмів, методів, моделі співпраці між державою і бізнесом.

Важливим напрямом успіху у формуванні екологічної інфраструктури в сучасних умовах стає застосування ефективної моделі партнерських відносин між владою і бізнесу, науковій супровід інституціонального, організаційного, економічного, фінансового, інвестиційного, інноваційного та іншого забезпечення управлінських рішень на основі партнерства держави і бізнесу, розробка для органів влади практичних рекомендацій з реалізації, проектування, фінансування суспільно значимих проектів в сфері розбудови екологічної інфраструктури.

Основними причинами доцільності інтеграції зусиль влади і бізнесу та використання механізму державно-приватного партнерства у розбудові екологічної інфраструктури є:

- диспропорційність між значними потребами у інвестуванні по розв'язанню екологічних проблем і дефіцитом фінансових і інвестиційних ресурсів для забезпечення збалансованого природокористування і сталого функціонування екологічної інфраструктури;
 - не здатність держави створити прибутковий бізнес у зазначеній сфері;
 - низка інвестиційна привабливість екологічної інфраструктури;
 - значний знос основних природоохоронних фондів, фізичний і моральний знос об'єктів екологічної інфраструктури, що створює потенціальну загрозу значних збитків, підвищеного рівня екологічних ризиків, природно – техногенних катастроф, аварій, стихійних лих та інше;
 - невідповідність технічного, економічного, організаційного стану екологічної інфраструктури сучасним вимогам;
 - відсутність притоку і залучення іноземних і приватних інвестицій у екологічну інфраструктуру, яка не приваблива і не дає можливості отримати значні прибутки;
 - не спроможність держави самостійно вирішувати екологічну проблему і забезпечувати розвиток екологічної інфраструктури;
 - потреба у об'єднанні зусиль, ресурсів, потенційних можливостей. інвестицій держави і приватного сектора у формі державно-приватного партнерства для реалізації великомасштабних проектів і перспективних планів держави по прискореного розвитку і оновленню інфраструктурних об'єктів.

Вибір моделі державно-приватного партнерства залежить від виду і сфери інфраструктурного об'єкту, у якій реалізується проект, у рамках обраної моделі можуть застосовані різні форми і методи взаємодії між державою і бізнесом в залежності від умов і особливостей конкретного виду об'єкту екологічної інфраструктури.

Розробка і впровадження принципів, механізмів партнерства для об'єднання зусиль влади і бізнесу по розбудові екологічної інфраструктури орієнтує суспільство на модернізацію системи формування екологічної інфраструктури і природокористування, послідовного реформування інвестиційної діяльності, інституційного середовища, створення системи інститутів громадського суспільства та інститутів партнерства, сприятливих умов, стимулів для взаємодії влади і бізнесу, залучення приватного інвестора.

Стратегічні цілі досягнення сталого розвитку країни, підвищення її конкурентоздатності, рівня і якості життя населення, відтворення природних ресурсів і збереження довкілля не можливо вирішити без становлення партнерських відносин між владою і бізнесом, наукою, некомерційними суспільними організаціями, підключенням до взаємодії міжнародних фінансових і неурядових некомерційних організацій. Ключове положення у процесах досягнення стійкого розвитку, збалансованого природокористування займає екологічна інфраструктура, направлена на підтримку функціонування біосфери, життєдіяльність суспільства.